

[Økonomiministeren.]

skal igennem i de kommende år, vil stille større krav end hidtil til samarbejdet mellem regering, folketing og repræsentanter for arbejdsmarkedet og erhvervene. Dette samarbejde er hidtil foregået under skiftende former, mest i form af improviserede drøftelser med arbejdsmarkedets og erhvervenes repræsentanter, når et akut behov forelå. Det kunne nok være hensigtsmæssigt at bringe samarbejdet ind under noget fastere former, så der kan skabes grundlag for en løbende meningsudveksling, der kan tjene til at fjerne misforståelser og formindskede modsætninger. Regeringen vil overveje dette og i den sammenhæng også overveje det økonomisk råds og kapitalmarkedsrådets funktion.

Det, der især har vakt opsigt i PP II — ligesom i den første perspektivplanredegørelse — er billedet af den voldsomme vækst i den offentlige sektor og i den del af vor indkomst, som skal afgives til det offentlige i form af skatter og afgifter. Der regnes i PP II med en kraftig opbremsning i forhold til udviklingen gennem de sidste 10 år. Men alligevel anslås det, at det samlede offentlige personale vil vokse fra ca. 545.000 for to år siden til omkring 680.000 i 1977 og til et sted mellem 870.000 og 1 million i 1987. Dette billede, må man sige, er så foruroligende, at der er al mulig grund til at slå alarm. En kursændring står som en bydende nødvendighed.

Herom er der vist vidtgående politisk enighed, i al fald så længe vi ikke går i detaljer med, hvordan det skal gøres. Regeringen har ikke på nogen måde et ønske om sociale tilbageskridt, ikke noget ønske om at sætte udviklingen inden for sundhedsvæsen, forsorg eller uddannelse i stå. Men det er vor opfattelse, at der på mange områder kan — og skal — findes løsninger, som er lige så lødige, men væsentligt billigere end dem, vi hidtil har anvendt. Det er vel netop en af de gode ting i PP II, at redegørelsen helt konkret anviser andre mulige veje at gå ved udbygningen af de offentlige serviceområder, og de forslag og alternative beregninger, der er foretaget, gør det sandsynligt, at der kan opnås endda ret betydelige besparelser, uden at det offentliges serviceniveau forringes.

Jeg vil ikke hermed sige, at regeringen uden videre kan gå ind for at gennemføre alle de forslag, som er indeholdt i PP II. Men vi mener f. eks., at det er en rigtig betragtning, at vægten i de offentlige serviceydelser bør forskydes fra de meget personalekrævende institutionsydelser til billigere og mere tilfredsstillende serviceformer.

Det er vor opfattelse, at den skattereform, vi forbereder til ikrafttræden fra næste nytår, må bygge på væsentlige begrænsninger af statens udgifter i finansåret 1975-76 og de følgende finansår i forhold til de budgetoverslag, vi hidtil har arbejdet med. Arbejdet hermed er i gang, og finansministeren vil senere fremsætte forslag herom.

Sideordnet med disse indgreb over for de nærmest følgende års udgifter må der imidlertid i regering og folketing arbejdes med en omfattende og dybtgående udgiftsreform på længere sigt. Skal de vidtgående omstillinger af udgiftspolitikken, som på flere områder er skitseret i PP II, føres ud i livet, vil det kræve langvarig overvejelse og planlægning. Men så meget desto vigtigere er det, at arbejdet kommer i gang. En fransk general havde engang besvær med at få sin gartner til at plante nogle træer. Gartneren sagde: det vil vare 100 år, før de træer blomstrer. Så plant dem allerede i dag, sagde generalen. Det er den holdning, vi har brug for, når det gælder løsningen af langsigtede problemer.

Man vil måske spørge: har vi da ikke i de senere år gennemført meget omfattende reformer af administrativ og organisatorisk art inden for den offentlige sektor? Kommunalreform, kildeskat, byrdefordelingsreform, sygesikring for nu bare at nævne nogle enkelte eksempler. Jo, det har vi. Men disse og mange andre reformer har haft deres baggrund i 1960ernes indstilling, som ikke i tilstrækkelig grad tog hensyn til det samlede niveau af de offentlige ydelser og dermed af skattetrykket. Vi har gennemført reformer både af de offentlige ydelsers indhold og af den offentlige sektors organisation med en sådan iver, at det samlede resultat ligesom er løbet fra os.

Vi må imidlertid gøre os klart, at vi med dette reformarbejde har bevæget os henimod en anden offentlig sektor end den, vi hidtil har kendt. Det nødvendiggør, at vi i